Tanya

Chapitre 11 - Iguérèt Hatéchouva

ואמנם להיות בליבו ההכנעה, היא בחינת תשובה תתאה כנ"ל, וגם השמחה בה', שתיהן ביחד, כבר מילתא אמורה בלקוטי אמרים סוף פרק ל"ד, כמו שכתוב בזוהר הקדוש: "חדווה תקיעא בליבאי מסטרא דא" וכו'. ובצירוף עוד האמונה והבטחון להיות נכון לבו בטוח בה', כי חפץ חסד הוא וחנון ורחום ורב לסלוח תיכף ומיד שמבקש מחילה וסליחה מאתו יתברך ("כרוב רחמיך מחה פשעי", "כבסני טהרני", "וכל עוונותי מחה" וכו'), בלי שום ספק וספק ספיקא בעולם. וכמו שאנו מברכין בכל תפלת שמונה עשרה תיכף שמבקשים "סלח לנו" כו', "ברוך אתה ה' חנון המרבה לסלוח". והרי ספק ברכות להקל, משום חשש ברכה לבטלה! אלא אין כאן שום ספק כלל, מאחר שביקשנו "סלח לנו מחל לנו". ואילו לא היינו חוזרים וחוטאים, היינו נגאלין מיד, כמו שאנו מברכין "ברוך אתה ה' גואל ישראל".

והרי אפילו במידת בשר ודם כן, שצריך האדם למחול תיכף ומיד שמבקשים ממנו מחילה ולא יהא אכזרי מלמחול, ואפילו בקוטע יד חבירו, כדאיתא בגמרא בסוף פרק ח' דבבא קמא. ואם ביקש ממנו שלוש פעמים ולא מחל לו, שוב אין צריך לבקש ממנו. והגבעונים, שביקש דוד המלך עליו השלום מהם מחילה בעד שאול שהמית את הגבעונים ולא רצו למחול, גזר דוד עליהם שלא יבאו בקהל ה' שהם רחמנים וכו', כדאיתא בפרק ח' דיבמות. ובמידת הקדוש ברוך הוא על אחת כמה וכמה לאין קץ.

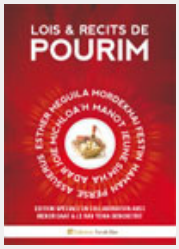

Lois & Récits de POURIM

Comprendre le sens et appliquer les lois de la joyeuse fête de Pourim. L'histoire détaillée de la Méguila d'Esther, réflexions sur la vraie joie"..."

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

ומה שמשבחים ומברכים את ה': "חנון המרבה לסלוח", "המרבה" דייקא, וכמו שכתוב בעזרא: "ורב לסלוח", דהיינו שבמידת בשר ודם, אם יחטא איש לאיש וביקש ממנו מחילה ומחל לו ואחר כך חזר לסורו, קשה מאד שימחול לו שנית, ומכל שכן בשלישית ורביעית. אבל במידת הקב"ה אין הפרש בין פעם אחת לאלף פעמים, כי המחילה היא ממידת הרחמים, ומידותיו הקדושות אינן בבחינת גבול ותכלית אלא בבחינת אין סוף, כמו שכתוב: "כי לא כלו רחמיו", ולגבי בחינת אין סוף אין הפרש כלל בין מספר קטן לגדול, דכולא קמיה כלא ממש חשיב, ומשווה קטן וגדול וכו'. ולכן מעביר אשמותינו בכל שנה ושנה, וכל החטאים שמתוודים ב"על חטא" מידי שנה, אף שחזר ועבר עליהם – חוזר ומתוודה עליהם ביום הכיפורים בשנה הבאה, וכן לעולם. ובכל שנה ושנה לאו דווקא, אלא כמו כן בכל יום ויום שלוש פעמים מברכים: "ברוך אתה ה' חנון המרבה לסלוח", וכמאמר רז"ל: תפילה כנגד תמידין תקנוה, ותמיד של שחר היה מכפר על עבירות הלילה, ותמיד של בין הערביים על של יום, וכן מידי יום ביום לעולם. אלא שיום הכיפורים מכפר על עבירות חמורות, והתמיד שהוא קרבן עולה – מכפר על מצוות עשה בלבד, וכן התפילה בזמן הזה עם התשובה, כנ"ל.

ואין זה "אחטא ואשוב", כי היינו דווקא שבשעת החטא היה יכול לכבוש יצרו, אלא שסומך בליבו על התשובה; ולכן, הואיל והתשובה גורמת לו לחטוא, אין מספיקין וכו'. ואף גם זאת "אין מספיקין" דייקא; אבל אם דחק ונתחזק ונתגבר על יצרו ועשה תשובה, מקבלין תשובתו. אבל אנו שמבקשים בכל יום "סלח לנו", אנו מקדימין לבקש: "והחזירנו בתשובה שלימה לפניך", דהיינו שלא נשוב עוד לכסלה, וכן ביום הכיפורים מבקשים: "יהי רצון מלפניך שלא אחטא עוד", מספיקין ומספיקין, כמאמר רז"ל: "הבא ליטהר מסייעין אותו", "הבא" דייקא, מיד שבא. ואי לזאת גם הסליחה והמחילה היא מיד.

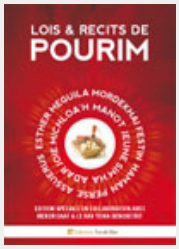

Lois & Récits de POURIM

Comprendre le sens et appliquer les lois de la joyeuse fête de Pourim. L'histoire détaillée de la Méguila d'Esther, réflexions sur la vraie joie"..."

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

ומה שכתוב: "וחטאתי נגדי תמיד", אין המכוון להיות תמיד עצב נבזה חס ושלום, דהא כתיב בתריה: "תשמיעני ששון ושמחה" וכו' "ורוח נדיבה תסמכני" וכו', ומשום שצריך להיות כל ימיו בתשובה עילאה שהיא בשמחה רבה כנ"ל. אלא "נגדי" דייקא, כמו "ואתה תתיצב מנגד", "מנגד סביב לאהל מועד יחנו", ופירש רש"י: מרחוק. והמכוון רק לבלתי רום לבבו ולהיות שפל רוח בפני כל האדם, כשיהיה לזכרון בין עיניו שחטא נגד ה'. ואדרבה לעניין השמחה יועיל זכרון החטא ביתר שאת, בכדי לקבל בשמחה כל המאורעות המתרגשות ובאות, בין מן השמים בין על ידי הבריות בדיבור או במעשה (וזו עצה טובה להינצל מכעס וכל מיני קפידא וכו'), וכמאמר רז"ל: "הנעלבים ואינן עולבין, שומעים חרפתם ואין משיבים, עושים מאהבה ושמחים ביסורים" וכו', וכל המעביר על מידותיו מעבירין לו על כל פשעיו.

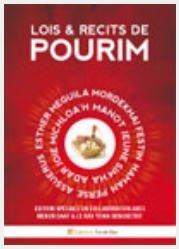

Lois & Récits de POURIM

Comprendre le sens et appliquer les lois de la joyeuse fête de Pourim. L'histoire détaillée de la Méguila d'Esther, réflexions sur la vraie joie"..."

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions